

Enligt sändlista

Beslut om Hedlandets naturreservat i Eskilstuna kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808, MB), det område som avgränsas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Naturreservatets namn ska vara Hedlandets naturreservat.

För att tillgodose och uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se *Reservatsföreskrifter*).

Länsstyrelsen fastställer samtidigt, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m, skötselplanen med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning (bilaga 2).

I enlighet med 21 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. beslutar Länsstyrelsen att Sveaskog AB är förvaltare för naturreservatet.

När detta beslut vunnit laga kraft upphävs, med stöd av 7 kap. 7 § MB, Länsstyrelsens beslut 1978-04-12, dnr 11.111-1471-76, angående *Hedlandets friluftsområde, Eskilstuna kommun*.

Uppgifter om naturreservatet

Reservatets namn	Hedlandets naturreservat
Naturvårdsregister ID	2001866
Natura 2000-område	Grindstugan (SE0220059). Natura 2000-området omfattar 1 ha.
Kommun	Eskilstuna
Församling/socken	Husby Rekarne och Västra Rekarne församling/ Gillberga socken
Lägesbeskrivning	Reservatet är beläget på södra sidan av Hyndevadsströmmen, ca 15 km sydväst om Eskilstuna centrum.
Naturgeografisk region	Svealands sprickdalslandskap

Datum

2015-12-15

Dnr

511-988-2013

Kulturgeografisk region	Mellanbygden
Areal	1 353 ha, varav land 1 253 ha och 927 ha produktiv skogsmark. Formellt skyddad skog i föreskrifter är 137 ha.
Fastigheter/Ägare	Kafjärdsskogen 1:2, Hedtorp 1:13/ Sveaskog AB Tandla 7:15, 7:16, och 8:1, Hedtorp 1:3, 1:11, 1:12, 1:14, 1:15 och 1:16, Näshulta Prästtorp 2:7samt Rossvik 3:3/privat
Förvaltare	Sveaskog AB
Nyttjanderätter/servitut	Ledningsrätt tele 0484-99/40.1 Vägrätt allmän väg nr 214 Kraftledning för Älvkarleby Västana 6:20 Elledning Rymningen 16:3
Fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar	I reservatet finns 16 lagskyddade fornlämningar samt ytterligare 20 övriga kulturhistoriska lämningar

Syfte med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara ett stort, kulturpräglad naturområde för att tillgodose behovet av områden för friluftslivet samt att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla naturmiljöer. Området ska göras tillgängligt så att besökare kan bedriva olika typer av friluftslivsaktiviteter i värdefull natur, och uppleva de naturmiljöer, den biologiska mångfalden och andra upplevelsevärden som finns i området. Områdets särskilt värdefulla skogar och kulturpräglade naturmiljöer såsom trädklädd betesmark och öppen betesmark med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och vid behov återställas. Andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras och vid behov restaureras.

Skyddet av området ska även bidra till att uppnå gynnsam bevarandestatus för de naturtyper enligt EU:s art- och habitatdirektiv som är utpekade i området.

Syftet ska uppnås genom att:

- reservatet förvaltas så det är attraktivt och lätt tillgängligt för besökare vilket innefattar att det finns bra information om området och dess värden. Anordningar för besökare såsom stigar, rastplatser och parkeringsplatser ställs i ordning och hålls i gott skick,
- området undantas från exploateringar. Viss ny bebyggelse och nya anläggningar kan bli aktuella, främst som kompletteringar till befintliga byggnader och anläggningar som behövs för jordbrukets eller skogsbrukets ändamål. Sådana byggnader ska anpassas till områdets karaktär och den aktuella platsens förutsättningar,

Datum

Dnr

2015-12-15

511-988-2013

- områdets kulturpräglade naturlandskap med en markanvändningsstruktur som bär spår av en lång kontinuitet med traditionella gårdslägen, markslag, ägo gränser, produktionssystem och sammanhang ska bevaras,
- fortsatt hävd av jordbruksmarkerna ska ske genom främst jordbruksdrift med åkerbruk och djurhållning med betesdrift. Vissa i sen tid igenvuxna betesmarker ska restaureras,
- särskilt värdefulla skogar, markerade på beslutskarta bilaga 1.1, är undantagna från skogsbruk och sköts för att långsiktigt främja och utveckla naturvärden, kulturvärden och värden för friluftsliv. Ytterligare ca 30 % av skogsmarken undantas från skogsbruk frivilligt av markägaren och sköts för att långsiktigt främja och utveckla naturvärden, kulturvärden och värden för friluftsliv. I övriga skogsområden brukas skogen konventionellt enligt skogsvårdslagens (1979:429) bestämmelser.

Nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper inom ramen för syftet med reservatet ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

Reservatsföreskrifter

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att uppnå syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B nedan.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren av naturreservatet eller av förvaltaren utsedd uppdragstagare att i uppföljningssyfte utföra inventeringsverksamhet, nödvändig insamling av bestämningsmaterial, eller annan dokumentation av växt- och djurliv inom naturreservatet.

A Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller anläggning annat än
 - a. för jordbrukets och skogsbrukets behov,
 - b. för att ersätta äldre, befintlig byggnad med byggnad av samma storlek och byggnadsstil,
 - c. för att göra mindre utbyggnader i samma byggnadsstil,
 - d. för det rörliga friluftslivets behov,
2. bedriva täkt av sten, grus, sand, jord eller lera,
3. spränga, gräva, schakta eller utföra fyllning utan att samråd skett med Länsstyrelsen,
4. utfodra vilt utan att samråd skett med reservatsförvaltaren,
5. anordna upplag annat än som behövs för jordbrukets och skogsbrukets behov,
6. avverka träd annat än för naturvårdande skötsel i föreskriftsområden som framgår av karta i bilaga 1.1,
7. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle i områden i föreskriftsområden som framgår av karta bilaga 1.1. Undanröjning av träd som utgör hinder över åker, betesmark eller hägnad omfattas inte av detta förbud,

Datum

Dnr

2015-12-15

511-988-2013

8. använda kemiska bekämpningsmedel i skogsbruket eller i betesmarker,
9. kalka, gödsla, inså, dika eller stödutfodra i de ängs- och betesmarker som framgår av karta i bilaga 1.2,
10. dra fram luftledningar större än 12 kV,
11. skogsgödsla,
12. upplåta mark eller vattenområde för tävlingar som kan medföra föroreningar, markslitage eller störningar på djurlivet,
13. inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
14. bedriva jakt under lördagar, söndagar samt helgdagar annat än under november och december månad.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för skötsel och underhåll av vägar, vägdiken och ledningar som går igenom reservatet. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för underhåll och skötsel av tomtmark.

B Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas att tåla

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. utmärkning av naturreservatets gränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. anläggande och underhåll av parkeringsplats, uppsättning av informationstavlor, underhåll av stigar och stättor samt övrigt underhåll av friluftsanordningar,
3. skötsel i form av bete, röjning och slåtter i hävdade områden,
4. skötsel i särskilt angivna skogsområden så som borthuggning av gran, frihuggning av träd, återskapande av skogsbete eller naturvårdsbränning,
5. återställande av naturlig hydrologi,
6. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

C Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att:

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar,
2. avsiktligt störa djurlivet,
3. skada, plocka eller samla in växter, svampar eller lavar. Bär-, matsvamp- och blomplockning för eget behov är dock tillåtet,
4. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
5. fånga och insamla ryggradslösa djur på sådant sätt att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer skadas eller förstörs,
6. göra upp eld på annat än därför iordningställda platser,
7. köra snöskoter,
8. på ett störande sätt använda ljudanläggning.

Datum

2015-12-15

Dnr

511-988-2013

Det är förbjudet att utan Länsstyrelsens och markägarens tillstånd:

9. anordna lägerverksamhet,
10. anordna tävlingar.

Skötsel och förvaltning

Sveaskog AB är förvaltare för naturreservatet.

Upplysningar

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 7 § MB medge dispens från meddelade föreskrifter för naturreservatet.

Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avd C, vilka gäller omedelbart, även om de överklagas.

Beslutet kungörs i ortstidning och Södermanlands läns författningssamling.

Området Grindstugan är ett Natura 2000-område och därför gäller tillståndsplikt för åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken.

Enligt artskyddsförordningen (1998:179) och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 1999:7) gäller bestämmelser om fridlysning av djur och växter.

Åtgärder i vattenområden kan medföra att en anmälan om vattenverksamhet eller tillståndsansökan enligt 11 kap. MB behöver sökas.

Fornlämningar och områden kring dessa får enligt Kulturmiljölagen (KML) inte skadas. Enligt KML ska hänsyn visas till de kulturhistoriska lämningarna.

Inför skötsel och förvaltning av reservatet, och inför ev markingrepp i samband med anläggandet av stigar, rastplatser, P-platser mm samt ny bebyggelse och anläggningar, måste samråd och ev tillståndsprövning ske med Länsstyrelsen om markingrepp planeras inom 100 meter från en känd fornlämning.

Tillsynsmyndighet för reservatet är Länsstyrelsen förutom för skogsbruksåtgärder utanför föreskriftsområden i bilaga 1.1 där Skogsstyrelsen är tillsynsmyndighet.

Alla bilagor till såväl beslut som skötselplan stämmer till fullo överens med Sveaskogs inventering av området daterad 2011.

Förslag till att inrätta ett skötselråd för områdets skötsel och förvaltning har diskuterats. Länsstyrelsen och markägaren/reservatsförvaltaren har kommit fram till att ett första informellt möte hålls under 2016. Till detta ingår förutom ovanstående, Skogsstyrelsen, kommunen samt boende och intressenter i området. Mötet ska ha en rådgivande funktion.

Skälen för beslutet

Beskrivning av området

Naturen inom naturreservatet utgör en mosaik av berg, barrskog, åker, betesmarker, små myrar och lövskogar med framförallt mycket björk. En av Södermanlands grövsta ekar finns i reservatet. En förkastningslinje finns utmed Hyndevadsströmmen och flera sprickdalar skär genom området. Reservatet har tidigare tillhört Biby herrgård och landskapet har än idag ett ålderdomligt utseende. Man ser det i form av torp, mindre arrendegårdar och lämningar efter småindustrier för herrgårdens behov, som till exempel kalkbrytning.

Hedlandet utnyttjas för friluftsliv under hela året. Området lämpar sig väl för bärplockning, vandringar, bad, naturstudier och motion i olika former. Den grundläggande målsättningen för skötseln av området är att detta ska användas för allmänhetens rörliga friluftsliv.

I naturreservatets norra del finns en viktig fågellokal med bl. a. kornknarr. Närsjöfjärden är en näringsrik vik av Hyndevadsströmmen och är en känd rastlokal för änder, gäss och svanar. De stora strandsumpskogarna är också av stor betydelse för fågellivet.

Bevarande av områdets värden

Förutsättningarna för att värdena ska bevaras och utvecklas är att områden där värdena finns utpekade undantas från konventionellt skogsbruk och att skötseln inriktas på att gynna och återskapa naturvärden. Vidare att kulturlandskapet med dess ängs- och betesmarker och åkrar fortsättningsvis hävdas för att förhindra igenväxning.

Inom reservatet finns Natura 2000- området Grindstugan. Hela området ligger inom *Riksintrasse friluftsliv* enligt 3 kap. miljöbalken. Den centrala delen av området ingår i *Riksintrasse kulturmiljövård* enligt 3 kap. miljöbalken. Vattenområdet i Hyndevadsströmmen, Hedfjärden och Tandalaviken är utpekade som *Riksintrasse Yrkesfiske* enligt 3 kap. miljöbalken. Området är beskrivet i länets naturvårdsprogram benämnt Hedlandet-Hyndevadsströmmen- Tandalaviken. I den gemensamma strategin för skydd av skog (Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen 1996) ingår området i värdetrakten *Hjälmarens öar och strandlövskogar*. I området finns 16 nyckelbiotoper med en sammanlagd areal av 75 hektar registrerade i Skogsstyrelsen databas Skogen pärlor.

Bildande av naturreservatet Hedlandet utgör ett led i arbetet med att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen Levande skogar, Myllrande våtmarker, Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt odlingslandskap samt Ett rikt växt- och djurliv. Bildande av reservatet utgör också ett led i att uppfylla Riksdagens uppsatta mål för friluftslivspolitik.

Förutsättningarna för att bevara områdets värden för friluftsliv och naturvård stärks i och med detta nya beslut. När detta beslut vunnit laga kraft upphävs det tidigare beslutet om *Hedlandets friluftsområde, Eskilstuna kommun*. För att upphäva reservatsbeslut krävs i enlighet med Miljöbalken synnerliga skäl. De synnerliga skäl Länsstyrelsen åberopar är att det nya beslutet stärker tidigare föreskrifter. Skärpning av vissa föreskrifter kommer nu att gälla liksom några nya tillkommande föreskrifter. Den skog som nu skyddas formellt i beslutet i och med införande av föreskriftsområde "*Förbjud mot skogsbruk*" enligt föreskrift A6 och A7 med hänvisning till karta, var i det ursprungliga beslutet inte skyddad annat än att beslutet hänvisade till skötselplan. Detta var i sig otydligt eftersom regleringar

med rättsverkan inte ska förekomma i en skötselplan. Vidare är nu de mest värdefulla ängs- och betesmarkerna skyddade mot skadliga ingrepp i beslutet med hänvisning till karta.

Syftet med reservatet har moderniserats och anpassats till miljöbalkens bestämmelser. I syftesbeskrivningen anges nu mer direkt vilka syften enligt lagen som avses; *för att tillgodose behovet av områden för friluftslivet samt för att bevara biologisk mångfald samt skydda och bevara värdefulla naturmiljöer samt återställa värdefulla naturmiljöer*. Till syftet har även tillfogats hur syftet ska uppnås.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Landstinget Södermanland köpte Hedlandets friluftsområde från Eskilstuna kommun den 1 maj 1975. Landstinget önskade avsätta området för friluftsliv för all framtid och begärde hos Länsstyrelsen att Hedlandet skulle avsättas som naturreservat jämlikt 7 § naturvårdslagen. Länsstyrelsen beslutade 1978-04-12 om bildande av Hedlandets naturreservat. Syftet med reservatet var att i den norra länsdelen utveckla ett attraktivt, regionalt område för naturvård och friluftsliv. Dåvarande markägare och förvaltare var Landstinget.

Den 4e december 2008 gjordes en fastighetsutredning och kvalitetssäkring av gränser med hjälp av Lantmäteriet. Efter denna har ett antal avstyckningar av nya mindre fastigheter gjorts. Flera fastigheter är sålda och har nya ägare. Berörda fastigheter finns angivna i sakägarförteckningen till detta beslut. Avstyckade fastigheter belastas även fortsättningsvis av reservatsföreskrifterna.

Under 2010 såldes Hedlandets naturreservat till Sveaskog. Sveaskog har frivilligt och utan anspråk på ersättning valt att bruka och sköta Hedlandets naturreservat liknande en ekopark med en mycket hög naturvårdsambition. Skogsområden som är utpekade för naturvårdsändamål framgår på beslutskartan i bilaga 1.1 samt i skötselplanen. Sveaskog är även ny förvaltare av reservatet.

En revidering av tidigare beslut och skötselplan var nödvändig då det gamla beslutet var otidsenligt samt att arealen formellt skyddad skog nu fastställs i beslutet, och inte som tidigare i skötselplanen.

Motivering till ändring av föreskrifter

En översyn har gjorts av föreskrifterna till reservatet. Föreskrifterna har delvis moderniserats, en del har tagits bort och några föreskrifter har tillkommit utifrån tidigare föreslagna åtgärder i fastställd skötselplan.

Följande ändringar har gjorts jämfört med tidigare beslut.

- Föreskrift A1 har skärpts med tillägget *byggnad av samma storlek och byggnadsstil* vilket tidigare endast framgick av skötselplanen.
- Föreskrift A1 är ändrad så att hänvisning till skötselplanen är borttagen.
- Föreskrift A4 är ny och innebär en skärpning.

Datum

Dnr

2015-12-15

511-988-2013

- Föreskrift A6 är ändrad *från överenstämmelse med skötselplan till enligt bilaga 1.1*. Bilaga 1.1 innehåller inga lättnader jämfört med tidigare fastställd skötselplan, endast skärpningar gällande skogsbruk.
- Föreskrift A8 i det tidigare beslutet, är nu uppdelad i två föreskrifter. För skogsbruket är föreskriften oförändrad. För jordbruket är föreskrifterna preciserade och delvis skärpta från tidigare skötselplan. I det gamla beslutet står det att *kemiska bekämpningsmedel skall i princip inte användas på åker och betesmark men undantag från denna kan göras efter anmälan till förvaltaren*. Åkermarken brukas idag konventionellt och bekämpningsmedel används. I de nya föreskrifterna är det förbjudet att använda bekämpningsmedel i betesmarkerna men tillåtet på åkermarken.
- Föreskrift A9 i det tidigare beslutet, gällande att *upplåta mark eller vattenområden för militära övningar* är borttagen. Under perioden då tidigare beslut fattades hade försvarsmakten en militäranläggning i Strängnäs, P10 med omfattande verksamhet. Anläggningen är nedlagd sen flera år och på grund av detta anser Länsstyrelsen att det inte är motiverat att ha kvar föreskriften.
- Alla B- föreskrifter är nu specificerade vilket de inte var i tidigare beslut. I tidigare beslut stod det att markägaren förpliktigades tåla allt som står i beslut och skötselplan. Detta nya beslut innebär i sig en skärpning mot tidigare beslut.
- Föreskrift C1 i det tidigare beslutet, *förbudet att skada eller borttaga fasta naturföremål eller ytbildning*, är borttagen eftersom det annars inte är tillåtet.
- Föreskrift C3 i det tidigare beslutet, är ändrad från *förbud att plocka blommor eller att gräva upp växter till skada, plocka eller samla in växter, svampar eller lavar. Bär, matsvamp och blomplockning för eget behov är dock tillåtet*.
- Föreskrift C5 i det tidigare beslutet, *förbud att tälta* är borttagen. Föreskriften är onödigt sträng i ett friluftsreservat. Länsstyrelsen anser att tälta i den omfattning som medges enligt allemansrätten ej utgör ett hot mot naturvärdena inom reservatet och att värdena för friluftsliv stärks i och med att föreskriften tas bort.
- Föreskrift C6 i det tidigare beslutet, *förbud att angöra båt annat än på anvisade platser* är borttagen. Länsstyrelsen anser att angöra båt ej utgör ett hot mot naturvärdena inom reservatet och att värdena för friluftsliv stärks i och med att föreskriften tas bort.
- Föreskrift C10 i det tidigare beslutet, har moderniserats från förbud mot *att på ett störande sätt använda radio, grammfon, bandspelare eller dylikt* till C8 förbud att *på ett störande sätt använda ljudanläggning*.

Remiss

Förslag till nytt beslut sändes den 19 september 2014 på remiss till sakägare och andra berörda. Det kom in många synpunkter på förslaget och beslutet har ändrats i en sådan omfattning att det skickades ut på en andra remiss den 9 mars 2015.

Den 13 juli 2015 skickades förslaget på en tredje remiss. Orsaken till att beslutet skickas på en ytterligare remissomgång är att Länsstyrelsen, efter samråd med markägaren, tillika förvaltaren till Hedlandet, Sveaskog, har gjort en ändring i föreskrift A 6 och A7. Föreskrifterna anger vilken skog som är formellt skyddat enligt beslutet. Den totala arealen skogsmark som avsätts för naturvårdsändamål, dels formellt skyddat i beslutet genom föreskrift A6 och A7, dels genom markägaren Sveaskogs frivilliga avsättning, är dock den samma som i förslaget daterat 2015-03-09.

Datum

Dnr

2015-12-15

511-988-2013

Länsstyrelsen och Sveaskog har i juni 2015 tecknat en överenskommelse om skydd av skogsmark. Överenskommelsens innebörd är att fastighetsägaren (Sveaskog) medger att skogsmark markerad på karta i bilaga 1.1 undantas från skogsbruk och avsätts utan anspråk på ersättning. Överenskommelsen som är upprättad i två exemplar och undertecknad av båda parter, finns i särskilt ärende på Länsstyrelsen med diarienummer 511-3660-2015.

I den tidigare skötselplanen från 12 april 1991 var cirka 15 % av skogsmarken formellt skyddad, vilket motsvarar förbud enligt föreskrifterna i detta beslut. De delarna av skogsmarken i reservatet som nu är formellt skyddade är alltså de samma som dem som pekades ut 1991.

Utöver detta kommer Sveaskog frivilligt sköta ytterligare 30 % av skogen för naturvårdsändamål. Med frivilligt avses här områden som enligt skötselplanekartan har naturvårdsändamål, målklass NO eller NS. Vid en eventuell försäljning av fastigheten kommer Länsstyrelsen att se över behovet av ytterligare skydd av skogsmarken.

På grund av en omarbetning gällande vilken skogsmark som är formellt skyddad enligt föreskrifter och vilken skogsmark som frivilligt väljs att skötas för naturvårdsändamål i skötselplanen är nu beslutskartan som visar områden där skogsbruk för virkesproduktion är förbjuden reviderad.

Remissinstansernas synpunkter på förslag till beslut daterat 2014-09-14 och Länsstyrelsens bemötande

- Naturvårdsverket avstyrker beslutet som det utformades enligt remissförslaget. Myndigheten rekommenderar att Länsstyrelsen tar ett nytt reservatsbeslut för området och att det gamla upphävs och ersätts med ett nytt beslut i enlighet med Naturvårdsverkets vägledning.

Länsstyrelsen har ändrat beslutet enligt Naturvårdsverkets rekommendation. Syfte och skäl har också ändrats enligt ny vägledning från Naturvårdsverket.

- Sveaskog har inkommit med synpunkter på texten om skötsel av vattenområden. De påpekar att det är oklart vilka åtgärder som kan genomföras då inget är undersökt i fält.

Texten har ändrats så att åtgärder kan genomföras *där så är möjligt*.

- Eskilstuna kommun förespråkar i sitt yttrande tydligare bevarandemål, att syftet även ska gälla Natura 2000-området Grindstugan och att kartorna är svårlästa. Kommunen har även föreslagit ytterligare anordningar för friluftslivet.

Syftet har uppdaterats enligt kommunens önskemål. Vad gäller bevarandemål anser Länsstyrelsen att de är uppföljningsbara och följer Naturvårdsverkets riktlinjer. Kartorna för bete och ängsmark har ändrats och en ytterligare parkeringsplats har markerats på kartan. Länsstyrelsen anser att den upprustning av friluftsanordningar som är föreslagen i skötselplanen medför en tydlig höjning av kvalitén på områdets friluftsanordningar. Småbåtshamnen vid f.d. Bibybron är i kommunens förvaltning enligt ett 50-årigt avtal. Bron över till Biby är borttagen efter beslut om utrivning från Mark- och miljödomstolen.

Datum

Dnr

2015-12-15

511-988-2013

- Sörmlandsentomologerna lyfter bl.a. den hotade sotnätfjärilens förekomst på Hedlandet och önskar ett förtydligande av hänsyn till fjärilen i skötselplanen. Föreningen vill även att ytterligare naturhänsyn ska tas i produktionsskogen samt att arealen slåtteräng borde ökas.

Länsstyrelsen har lagt till en utförligare text om sotnätfjärilens förekomst och biologi. Jämfört med tidigare beslut har omfattande arealer produktionsskog nu avsatts för naturvårdsändamål. För ytterligare information se stycket "Övergripande mål" i skötselplanen.

- IK Standard är oroliga för att deras orienteringsverksamhet ska påverkas negativt av det nya beslutet.

Länsstyrelsen anser att IK Standards verksamhet inte påverkas av några ändringar, utan tillstånd ska sökas som tidigare innan planerad tävling.

- Naturskyddsföreningen har inkommit med ett omfattande yttrande där de bland annat lyfter frågor om lämplig tid för slåtter, engelsk text på informationstavlor, placering av besökscentrum samt handikappanpassning av stigar och toaletter. Föreningen har även synpunkter på skötseln av skogen och vattenområdena i reservatet.

Länsstyrelsen har ändrat tidpunkt för slåtter till augusti och hänsyn har tagits till synpunkterna för skötsel av vatten. Länsstyrelsen står fast vid sin bedömning i vad som är lämplig skötsel av skogar med naturvårdsmål. Inga satsningar görs på toaletter i dagsläget. Informationstavlornas utformning och språk bestäms av förvaltaren i samråd med Länsstyrelsen.

- Tomtägarna Per Bergsten och Karin Segnestam har önskemål om att Länsstyrelsen lägger till ett förbud mot utfodring av vildsvin. De har även föreslagit att områdena kring Strömsäng betas. Tomtägare Torun Hammar är orolig för brist på betesdjur, dåligt skötta staket, kulturlämningar och vandringsleder. Hon anser även att beslut och skötselplan är både för strikt och för generellt skrivet.

Vad gäller utfodring har Länsstyrelsen nu infört en ny föreskrift, A4 förbud mot utfodring av vilt utan samråd med förvaltaren. I övrigt har förvaltaren under sommaren 2014 inventerat alla staket, tecknat nya avtal med djurägare för bete och kommer under 2015 påbörja restaurering av staket och åter släppa betesdjur inom reservatet. Övriga satsningar på friluftsanordningar kommer att påbörjas i och med att ett nytt beslut och skötselplan fastställs.

Remissinstansernas synpunkter på förslag till beslut daterat 2015-03-20 och Länsstyrelsens bemötande

- Naturvårdsverket tillstyrker förslaget. Förslag till ändringar är att ny förvaltare av området utses med stöd av 21 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Länsstyrelsen har ändrat beslutet enligt Naturvårdsverkets rekommendation.

Datum

2015-12-15

Dnr

511-988-2013

- Vattenfall AB påpekar att de har ledningsrätt motsvarande 12 kV och inte 10 kV som framgår av beslutet.

Länsstyrelsen har ändrat beslutet till 12 kV.

- Naturskyddsföreningen anser att det finns en otydlighet i handlingarna främst vad som gäller avstyckade tomter inom området. Önskemål finns om en ny bro mellan Biby och Hedlandet samt en oro över att båtar sjösätts vid landfästet vid gamla Bibybron.

Reservatsbestämmelserna gäller även fortsättningsvis för all mark inom reservatet, dvs. även tomtmark. Vad gäller en ny bro finns i dagsläget inga planer på detta. Vad gäller båttrafik och vattenkvalitet så är det ett problem för hela Hjälmaren och frågan bör utredas.

- Ornitologiska klubben i Eskilstuna trycker på vikten av att kombinera historisk, nuvarande och framtida markanvändning. Ett exempel är att återskapa gamla brukningsvägar för att ge dem en nutida funktion, exempelvis som vandringsleder.

Länsstyrelsen har utvecklat texten kring gamla vägar och nuvarande vandringsleder under rubriken *Historisk och nuvarande markanvändning* i skötselplanen.

Remissinstansernas synpunkter på förslag till beslut daterat 2015-07-13 och Länsstyrelsens bemötande

- Naturvårdsverket tillstyrker förslaget. Verket tar upp ett antal synpunkter som man anser bör tillgodoses. Länsstyrelsen bör tydligare redovisa skälen till att det tidigare beslutet upphävs.

Länsstyrelsen har utvecklat skälen till beslutet och Länsstyrelsens överväganden under rubriken *Bevarande av områdets värden* på sid 6 i beslutet. Ytterligare en karta till beslutet (bilaga 1.2) utvisande föreskriftsområde för förbud i föreskrift A9 har tillfogats beslutet. Länsstyrelsen har utvecklat texten om vilken skog som är formellt skyddad i beslutets föreskrifter och den skogsmark som av markägaren undantas frivilligt i skötselplanen. Under *Uppgifter om reservatet* har införts areal för den skog som formellt skyddas i beslutet.

- Trafikverket har kommit in med ett yttrande innebärande att verket inte har några synpunkter på förslaget.
- SGU har kommit in med ett yttrande. SGU har i tidigare remiss lämnat synpunkter och har nu inget ytterligare att tillföra.
- Försvarsmakten har lämnat ett yttrande och meddelar att den inte har något att erinra mot förslaget.

Datum

2015-12-15

Dnr

511-988-2013

- Naturskyddsföreningen Eskilstuna har lämnat ett yttrande. De har inga invändningar mot det förslag som remissen avser. Föreningen poängterar vikten av att tillgängligheten för allmänheten till reservatet inte får försvåras. Föreningen har i sitt yttrande haft samråd med Ornitologiska Klubben i Eskilstuna.
- Internt yttrande har inkommit från kulturmiljöfunktionen.

Uppgifter om fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar har införts under uppgifter om reservatet. Under rubriken upplysningar har förts in en text om fornlämningars lagskydd samt råd om vad som behöver iakttas i samband med skötsel och förvaltning av reservatet.

Övriga ändringar i beslut och skötselplan

- En karta med föreskriftsområden där det tydligare framgår var skogsbruk är förbjudet i enlighet med föreskrift A6 och A7.
- En karta med föreskriftsområden där det tydligare framgår var förbud i enlighet med föreskrift A9 framgår.
- Texten om skötselområde vattenområden är omarbetad.
- Stycket *Skog söder om Pera och väg 214*, som enligt artportalen hade ett kluster av rödlistade arter, är borttaget eftersom skogen är avverkad sedan ett antal år tillbaka och ersatt av ungskog.

Länsstyrelsens bedömning och intresseprövning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, exploateringar, andra arbetsföretag eller anläggningar utöver vad som tillåts i föreskrifterna till detta beslut, inte går att förena med bevarande av områdets höga värden för friluftsliv och naturvård. Detta är därför enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är väl förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att beslut om naturreservatet är förenligt med kommunens översiktsplan.

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att föreskrifterna inte går längre i inskränkning av enskilds rätt att använda mark och vatten, än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Datum

2015-12-15

Dnr

511-988-2013

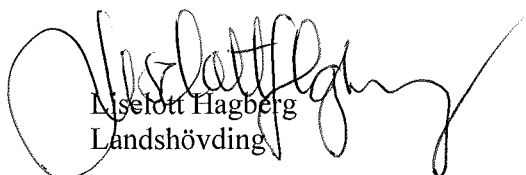
Hur man överklagar

Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till Länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen i Södermanlands län, 611 86 NYKÖPING.

Skrivelsen ska ha inkommit inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas. Sakägare anses ha fått del av beslutet den dag kungörelse om beslutet var införd i ortstidning. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer.

Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Länsstyrelsen. Länsstyrelsen kommer att sända det överklagade beslutet vidare till Miljö- och energidepartementet för prövning, såvida Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet.

Beslutande i detta ärende har varit landshövding Liselott Hagberg. I den slutliga handläggningen har enhetschef Anne-Li Fiskesjö, funktionschef Trine Haugset och länsjurist Tomas Wieslander, samt naturvårdshandläggarna Susanna Isberg, Markus Forsberg och Bo Westman deltagit, den sistnämnda som föredragande.

Liselott Hagberg
Landshövding

Bo Westman
Naturvårdshandläggare

Bilagor

1. Beslutskarta
 - 1.1 Beslutskarta föreskriftsområden formellt skyddad skog
 - 1.2 Beslutskarta föreskriftsområden ängs- och betesmark
2. Skötselplan med bilagor
3. Fastighetsutredning med karta

Datum

2015-12-15

Dnr

511-988-2013

Sändlista*Sakägare*

Sveaskog Förvaltnings AB, Torsgatan 4, 105 22 Stockholm,
Rune.Andersson@sveaskog.se
Trafikverket, Region Öst, Box 1140, 631 80 Eskilstuna
Vattenfall Eldistribution AB, RU 2560, 169 92 Stockholm
TeliaSonera AB, 106 63 Stockholm
Per Bergsten och Karin Segnestam, Åsbyvägen 31, 632 22 Eskilstuna
Torun och Maria Hammar, Skolgränd 2, lgh 1603, 118 24 Stockholm
Karolina Svensson och Henrik Strindberg, Hedlandet Sketorp 1, 635 18 Husby Rekarne
Anna och Daniel Palm, Hedlandet Hedtorp, 635 18 Husby Rekarne
Maria och Tomas Rosenqvist, Trastvägen 9, 148 34 Ösmo
Carola Östling och Patrik Östling, Sveavägen 14 A 3 tr, 633 49 Eskilstuna
Gunilla Johansson, Lundbladsvägen 19c, 633 49 Eskilstuna
Klas och Gloria Olsson, Rossviksvägen 1, 633 70 Hållsta
Raino Kölhagen, Carl-Johansgatan 2, lgh 1104, 633 58 Eskilstuna
Tore Andersson och Lise-Lotte Andersson, Hedlandet Högudden, 635 18 Husby Rekarne
Carl von Celsing, Rossviks Säteri 635 18 Husby Rekarne
Sven-Olof Strand, Koten, 634 11 Eskilstuna
Inger Schmidt, Moa Martinssonsgata 24, 632 28 Eskilstuna
Lilian Stenefjord, Ringvägen 7C, 644 34 Torshälla
Prikko Puiseva, Tegnergatan 2B, 632 28 Eskilstuna
Mia Kylelasila, Kantorsstigen 28A, 645 91 Strängnäs
Urban Eriksson, Bondäng, Barkebo, 640 43 Ärla
Leif Karlsson, Bäckvägen 26, 645 44 Strängnäs
Helena Niemelä, Bryggartorpsgatan 15, 633 58 Eskilstuna
Thomas Candolf, Hedlandet, Ytternäs, 635 18 Husby Rekarne
Margot Andersson, Diamantgången 1, 632 34 Eskilstuna

Kommun och myndigheter

Eskilstuna kommun, 631 86 Eskilstuna
Skogsstyrelsen, Box 635, 611 10 Nyköping
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Försvarmakten, 107 85 Stockholm
ArtDatabanken, SLU, Box 7007, 750 07 Uppsala
Landstinget Sörmland, Repslagaregatan 19, 611 88 Nyköping
Sveriges geologiska undersökning, Box 670, 751 28 Uppsala
Sörmlands museum, Box 314, 611 26 Nyköping

Övriga

LRF Södermanland, Klustervägen 11, 590 76 Vreta Kloster
Föreningen Sörmländska Jordägare, Väsby gård, 643 98 Julita
Naturskyddsföreningens länsförbund i Sörmland, att. Karl-Axel Reimer, Strömgatan 2,
619 34 Trosa
Föreningen Södermanlands Ornitologer, att. Lennart Eriksson, Måstavägen 13D,
633 48 Eskilstuna

BESLUT

15(15)

Datum

2015-12-15

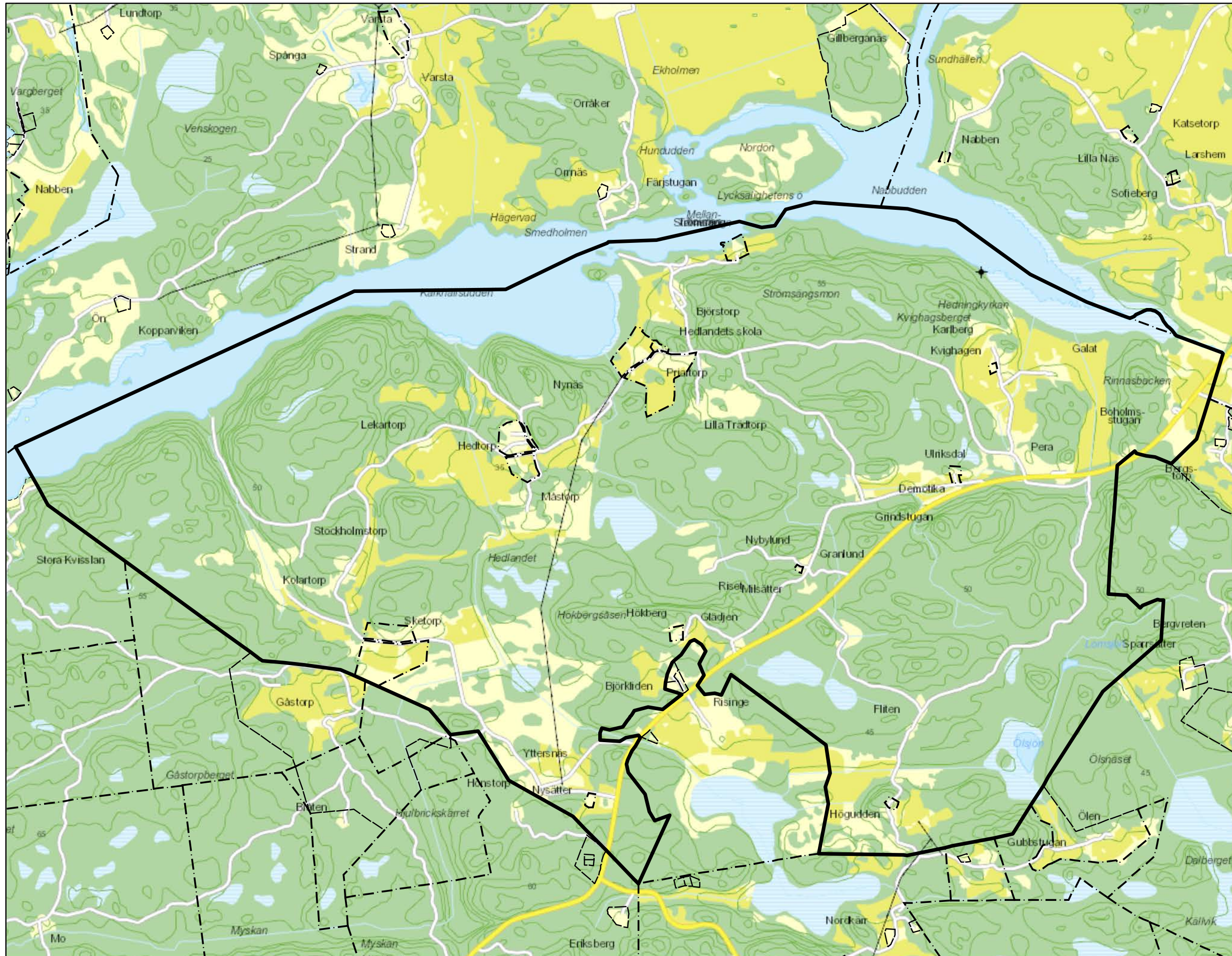
Dnr

511-988-2013

Botaniska Sällskapet i Stockholm, att. Hans Rydberg, Ek Västergården, 646 91 Gnesta
Södermanlands Orienteringsförbund, Munktellarenan, 633 42 Eskilstuna
Föreningen Sömlandsentomologerna, att. Håkan Elmqvist, Hedlandet Aspbacken,
647 92 Mariefred
Friluftsförbundet, att. Ylva Sköldberg, ylva.friluft@telia.com
Svenska Jägareförbundet, Öster Malma, 611 91 Nyköping
Föreningen Sörmlandsleden, Box 45, 613 21 Oxelösund
Naturskyddsföreningen i Eskilstuna, sten.ullerstad@telia.com
Ornitologiska Klubben Eskilstuna, c/o Lennart Eriksson, Måstavägen 13 D, 633 48
Eskilstuna
Husby- Rekarne Hembygdsförening, Ingrid Åstrand, ingrid.astrand@gmail.com

Beslutskarta

Bilaga 1
Tillhörande Länsstyrelsens
beslut om Hedlandets naturreservat.
Dnr 511-588-2013

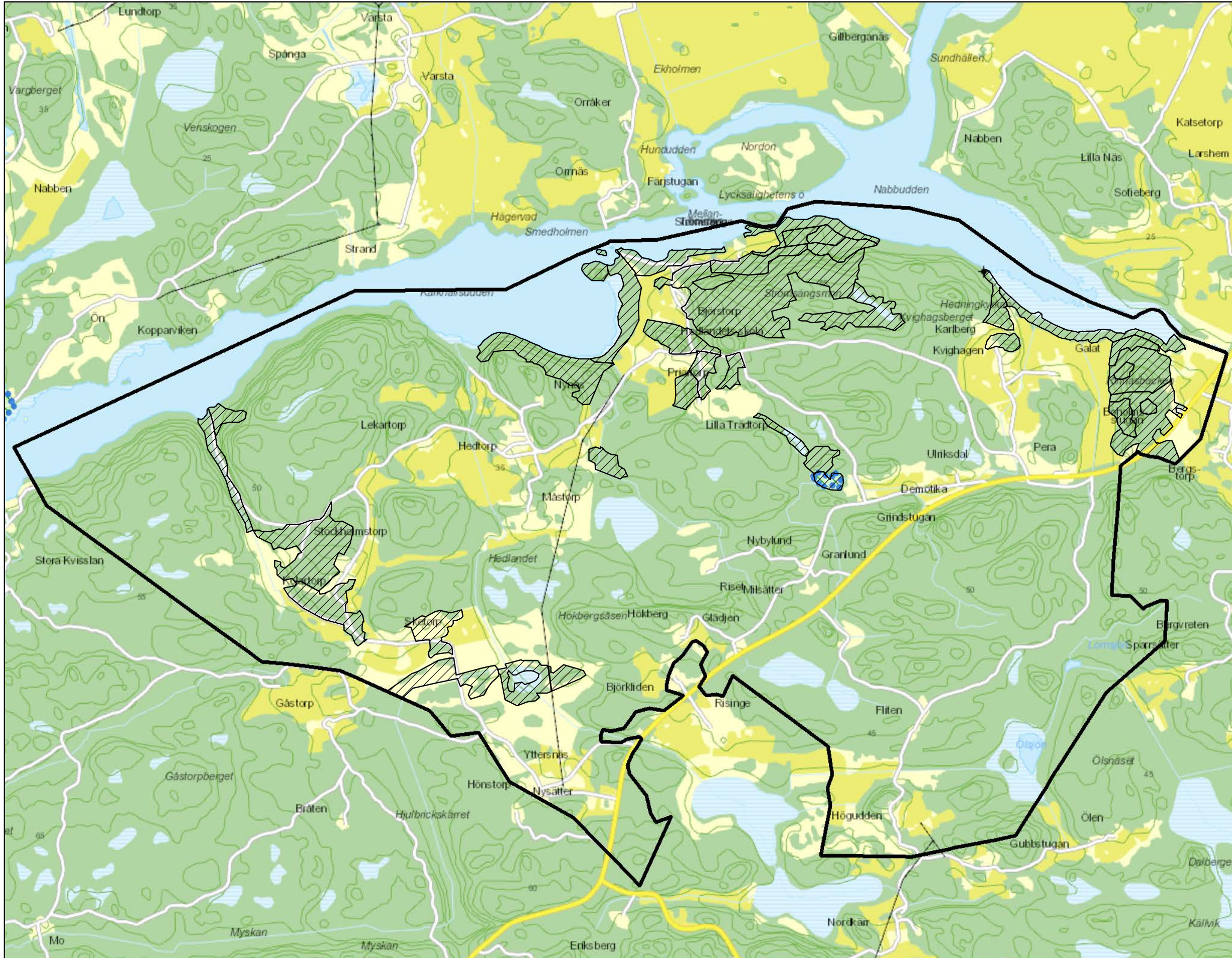
Teckenförklaring

 Hedlandets naturreservat

0 250 500 1 000 Meter

Beslutskarta

Bilaga 1.1
Tillhörande Länsstyrelsens
beslut om Hedlandets naturreservat.
Dnr 511-588-2013

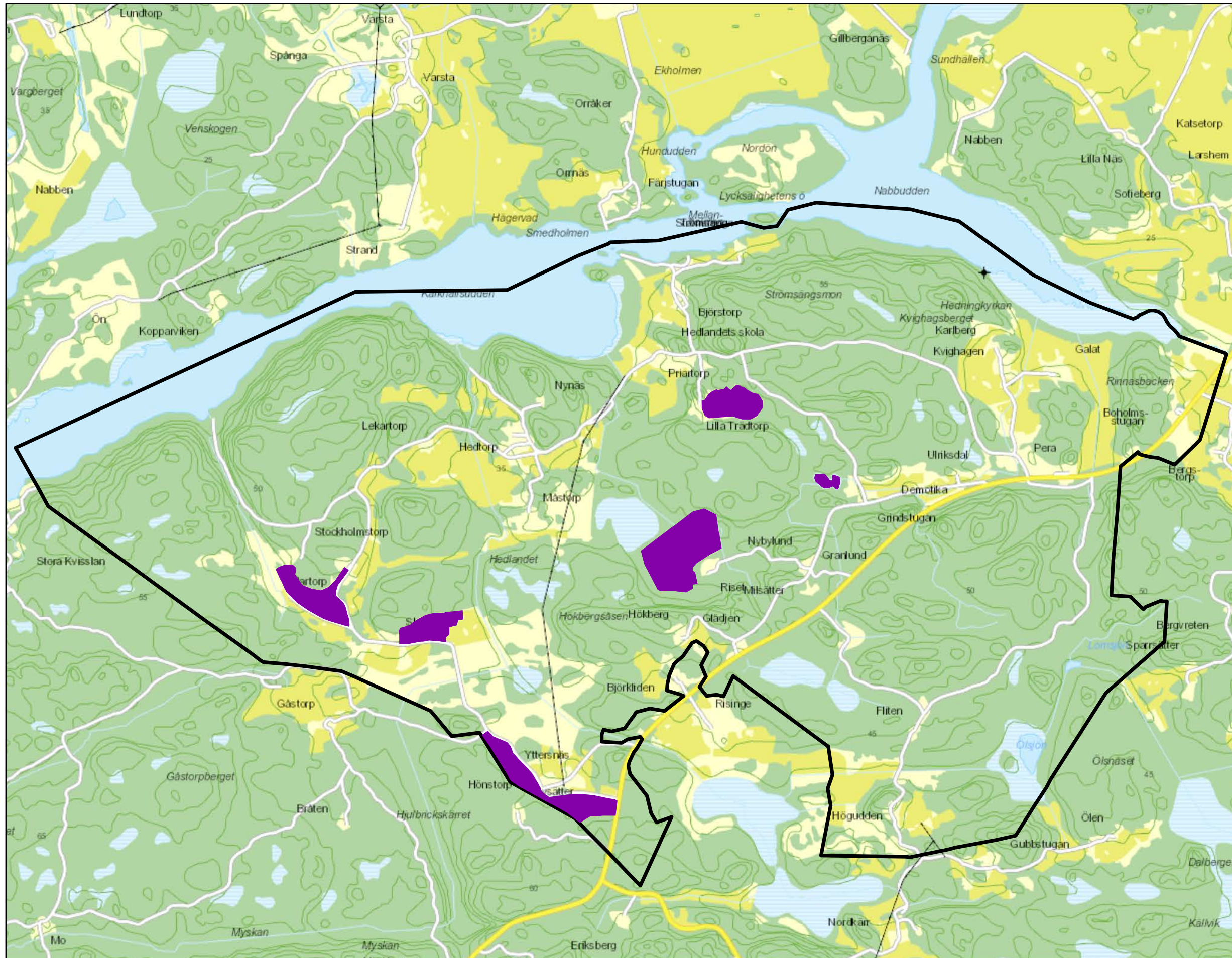
Teckenförklaring

- Hedlandets naturreservat
- Föreskriftsområde, förbud enligt A6 och A7
- Natura 2000 Habitatdirektivet (SCI)

0 250 500 1 000 Meter

Beslutskarta

Bilaga 1.2
Tillhörande Länsstyrelsens
beslut om Hedlandets naturreservat.
Dnr 511-588-2013

Teckenförklaring

- Hedlandets naturreservat
- Föreskriftsområde, förbud enligt A9

0 250 500 1 000 Meter